

вора право заемщика требовать предоставления суммы кредита при его нарушении может быть исполнено в принудительном порядке с возложением на банк негативных последствий в виде уплаты процентов за пользование чужими денежными средствами (законная неустойка) или уплаты договорной неустойки, если таковая предусмотрена соглашением сторон. [4, с. 21-28]

Литература:

1. Беда О.И., Мокану Н.К. «Деньги и кредит». Конспект лекций, Кишинев, Типогр.П Саратина-print, 2007, 80 с.;
2. Гражданский Кодекс РМ от 06.06.02г. Мониторул Официал N 82-86 от 22 июня 2002 года;
3. Игнатъев В.П., Проценко В.И. Журнал «Закон и жизнь» № 3, 2011, «Сроки осуществления и защиты гражданских прав», Кишинев, Cetatea de Sus, с. 20-28;
4. Сарбаш С. «Досрочное исполнение обязательств», Москва, Журнал «Хозяйство и право» 3/2004;
5. Турбанов А.В. Правовые проблемы потребительского кредитования» Журнал «Банковское право» № 1/2008;
6. Тигинян А.М. Деньги. Кредит. Банки. Кишинев, Еврика, 2003, 200 с.;
7. Батищев Р. Банковское кредитование (курс лекций), Кишинев, 2006г., 320 с.
8. Рожкова М. «Внедоговорное обязательство по уплате процентов за пользование чужими денежными средствами» Журнал «Хозяйство и право» № 9/ 2005г.

CONSIDERAȚII PRIVIND INFRAȚIUNILE DE DARE DE MITĂ ȘI LUARE DE MITĂ, AVÂND CA OBIECT O PRESTAȚIE SEXUALĂ

Mircea LUPU,
doctorand

SUMMARY

This article presents an analysis referring to giving bribery and tacking bribery crimes having as object a performance of sexual nature.

Keywords: crime, giving bribery, tacking bribery, sexual performance.

* * *

În acest articol este prezentată o analiză referitoare la infracțiunile de dare de mită și de luare de mită al căror obiect este reprezentat de o prestație de natură sexuală.

Cuvinte cheie: infracțiune, dare de mită, luare de mită, prestație sexuală.

În legislația penală este încriminată conduita incorectă a funcționarilor publici în exercitarea atribuțiilor lor de serviciu, sau în legătură cu acestea.

Îndeplinirea îndatoririlor lor de serviciu trebuie să fie influențată de obținerea de foloase necuvenite, indiferent dacă acestea sunt de natură materială, sau de altă natură.

Necesitatea ca activitatea funcționarilor să nu fie influențată de astfel de interese, nu mai are nevoie să fie demonstrată, fiind unanim acceptat faptul că o conduită incorectă din partea acestora afectează în mod negativ buna desfășurare a activității de serviciu și interesele legale ale unui număr mare de persoane și prezintă pericol pentru societate.

Pentru a nu se ajunge la o exercitare incorectă a îndatoririlor de serviciu de către funcționari, este necesar ca aceștia să nu le exercite în mod abuziv sau neglijent, cazuri în care conduita lor s-ar ajunge la concluzia că poate fi corectată prin acordarea de bani sau alte foloase care nu li se cuvin,

concluzie ce în mod firesc, de cele mai multe ori este urmată de acțiuni concrete în vederea corectării acestei conduite.

De o încriminare specială au avut parte acele fapte ale funcționarilor care direct sau indirect pretind ori primesc bani sau alte foloase care nu li se cuvin, ori acceptă promisiunea unor astfel de foloase sau nu o resping, în scopul de a îndeplini ori a întârzia îndeplinirea unui act privitor la îndatoririle lor de serviciu, sau în scopul de a face un act contrar acestor îndatoriri, precum și promisiunea, oferirea sau darea de bani, sau alte foloase în modurile și scopurile menționate.

Dacă în ceea ce privește moda-

litatea de corupere având ca obiect al mitei sume de bani sau alte foloase materiale, problematica a făcut obiectul unui număr mare de studii și alte lucrări de specialitate, în ceea ce privește modalitatea de corupere având ca obiect al mitei foloase care nu i se cuvin, altele decât cele de natură materială, lucrurile sunt diferite, până în prezent aceasta ne-făcând obiectul a foarte multe cercetări.

Referindu-mă la foloasele nemateriale și nepatrimoniale, menționez că termenul de folos, în sensul său larg, desemnează orice câștig material sau moral și poate consta în acordarea de titluri științifice, distincții onorifice, diplome, nominalizări, grade profesionale sau militare, promovări profesionale, exonerare de răspundere penală, contravențională, disciplinară, civilă, administrativă sau favorizarea în cadrul unor proceduri de natura celor menționate, precum și unele prestații inclusiv de natură sexuală.

Prin folosirea de către legiuitor a acestui termen înseamnă că s-a dorit ca acele câștiguri nemateriale să fie incluse în categoria largă a foloaselor alături de cele de natură materială, ne-constatând existența vreunui indiciu care să conducă la concluzia că s-a dorit ca acestui termen să i se dea o altă semnificație.

Un punct de vedere diferit ar putea fi contrazis prin aceea că dacă s-ar fi dorit ca în categoria foloaselor ce constituie obiect al mitei să fie incluse doar foloasele materiale, legiuitorul ar fi prevăzut acest lucru în mod expres în textul de lege, lucru care însă

nu s-a întâmplat. Unele din aceste foloase ce pot constitui obiect al mitei pot fi evaluate în bani, altele nu, însă o mare parte dintre ele, se poate aprecia că au și o valoare cuantificabilă în bani, în anumite condiții.

Spre exemplificare menționez că obținerea unui titlu științific sau a unei nominalizări în vederea acordării unei distincții onorifice, deși nu se poate susține că valoarea lor poate fi cuantificată în bani, totuși în mod normal, pentru a le obține este necesar să efectuezi un număr uneori mare de activități ce implică cheltuieli care pot fi lesne evaluate într-o formulă bănească. În acest sens menționez că de cele mai multe ori cercetările într-o anumită problemă, efectuarea de deplasări, cazări, activități de informare și protocol, activități de corespondență și comunicare în diferite forme, activități de tehnoredactare și altele cu conținut similar, implică cheltuieli deloc neglijabile și de asemenea eforturi și alocare de timp, existând posibilitatea identificării unor formule care să permită exprimarea lor în formulă bănească. În aceiași ordine de idei menționez faptul că obținerea unui astfel de folos nematerial și care în mod normal nu îl poți evalua din punct de vedere bănesc, de foarte multe ori are ca efect antrenarea de sporuri salariale sau accederea într-o categorie profesională superioară, ceea ce implică și obținerea unor venituri suplimentare.

Rezultă că, deși acele foloase nemateriale nu pot fi evaluate în bani, totuși, de cele mai multe ori ele ajung să antreneze odată obținute și avantaje materiale sau,

cel puțin este de natură să elimine necesitatea unor costuri pe care în mod obișnuit beneficiarul celui folos ar fi nevoit să le efectueze în vederea obținerii lor, iar aceasta consider că poate fi de natură să reprezinte o cale pentru evaluarea din punct de vedere material a folosului nematerial ne-cuvenit obținut de către funcționarul corupt, în schimbul abdicării de la obligația exercitării în condiții de respectare a legii a atribuțiilor sale de serviciu.

În mod similar se poate evalua și folosul nematerial al unei promovări în gradul profesional sau militar, al nepotismului sau favoritismului, ori al unei ingerințe în activitatea unui funcționar în banala, tradițională și larg acceptată formă a „intervenției”, însă, în acest studiu intenționez să mă refer la coruperea având ca obiect al mitei prestații sexuale.

O asemenea prestație, deși după criteriile acceptate în prezent nu este evaluabilă în bani în cazul în care ea constituie obiect al infracțiunii de luare de mită sau al infracțiunii de dare de mită, totuși nu se poate face abstracție de faptul că, în condiții normale și în afara acestui raport mituit-mituitor, are un preț al ei exprimat într-o formă bănească.

Încă din cele mai vechi timpuri, efectuarea de prestații sexuale în condiții comerciale a fost denumită drept „cea mai veche meserie din lume”, aceasta reprezentând o recunoaștere a faptului că aceste prestații reprezentau o marfă în accepțiunea generală și că prețul acestei mărfi se negocia în condițiile legii cererii și ofertei.

Ca orice meserie, prostituția are ca scop obținerea de venituri, iar faptul că în multe țări ea este nu doar acceptată ci și recunoscută ca o profesie, demonstrează că rezultatele muncii acestei categorii profesionale, indiferent dacă își desfășoară activitatea într-un cadru reglementat de norme juridice sau în afara unui asemenea cadru, își pot găsi exprimarea într-o formă bănească.

Cu privire la preț care diferă în funcție de zona geografică, de prestator, de prestația concretă și de prețurile care se practică pe piața prestațiilor sexuale dintr-o anumită zonă, nu voi insista, însă este în afara oricărei discuții că prestațiile sexuale privite ca marfă, nu au caracter de gratuitate și prin urmare ele au un preț al lor.

Un alt aspect care trebuie luat în considerație este acela dacă prestațiile sexuale pot fi considerate ca reprezentând un folos necuvenit, în înțelesul legii penale.

Fără a aluneca în derizoriu, apreciez că prestațiile sexuale au un caracter benefic pentru cei care sunt beneficiarii acestora, sau cel puțin aceasta este opinia general acceptată, efectele constând în relaxare fizică și psihică și nu în ultimul rând în senzații plăcute.

Dacă se are în vedere că în condiții normale o astfel de prestație sexuală nu are urmări negative pentru beneficiarul ei, rezultă că se poate accepta că ea reprezintă un folos, un beneficiu, în înțelesul legii penale, pentru beneficiarul acesteia, acesta obținând satisfacții de natură nematerială dar care în anumite condiții, dacă respectiva prestație este privită ca o marfă

oarecare, așa cum este de fapt în mod real pe piața specializată, ea poate fi evaluată în bani.

Modalitățile în care o astfel de activitate ilicită se consumă sunt diverse, realitatea fiind aceea că deși aceste fapte nu se regăsesc în statisticile oficiale, în situația în care ele ar fi reclamate sau constatate în mod obiectiv, cifrele ar fi de natură să impresioneze pe mulți statisticieni, iar situația operativă ar suferi modificări importante.

Este cert că în prezent, un mare număr de angajați, în special de sex feminin, pentru a reuși să ocupe un loc de muncă sau pentru a reuși să-l păstreze, devin prestatori sexuali în beneficiul unor funcționari în a căror atribuții de serviciu figurează printre altele acelea de angajare și monitorizare a altor angajați, în mod similar procedându-se în cazul promovării în grad sau funcție profesională.

Practic, uneori se pune problema din partea unor angajați, care este explicația oficială a ascensiunii uneori meteorice a unora dintre colegii lor, a faptului că aceștia în intervale de timp relativ scurte, reușesc să acceadă la funcții pe care alți angajați cu mai multă vechime și experiență profesională nu reușesc să le ocupe, ele pentru aceștia fiind inaccesibile.

Tot în mod similar apar nedumeririle unora în legătură cu modul în care unii colegi ai lor, de multe ori mai noi decât ei la locul de muncă respectiv, poate chiar cu mult și cu rezultate profesionale mai puțin impresionante decât ale lor, ajung să beneficieze de condiții salariale mai avantajoase decât ar avea în mod normal dreptul să

spere sau decât ar merita, sau uneori poate chiar imediat după angajare beneficiază de repartiție pe locuri de muncă mai bune.

Explicația reală a unor astfel de stări de lucruri se regăsește de multe ori într-un aspect plăcut, o mai mare disponibilitate psihică și fizică de înțelegere a unor cerințe ne-specificate în fișa postului, dar care corespund unor necesități fiziologice și psihice ale acelor funcționari care prin poziția pe care o ocupă, în exercitarea atribuțiilor lor de serviciu și în scopul de a îndeplini, a nu îndeplini, ori a întârzia îndeplinirea unui act privitor la aceste îndatoriri sau în scopul de a face un act contrar acestor îndatoriri, pretind ori beneficiază sau acceptă promisiunea sau nu o resping, a unor prestații sexuale din partea celor ce sunt beneficiarii respectivei stări de lucruri.

Și aceasta nu este neapărat obligatoriu să se întâmple doar în cazul persoanelor de sex feminin, deși în cazurile cele mai multe ele sunt subiecții activi ai acestui tip de dare de mită.

O altă explicație este aceea că de multe ori, atunci când se pune problema necesității coruperii unui funcționar în modalitățile și scopurile deja menționate în alineatul precedent, pentru unii corupători este mai practic să procedeze la varianta mituirii într-o formă nematerială și care, la o analiză ulterioară, nici nu este de natură să le afecteze în mod negativ patrimoniul, mai ales atunci când acesta este posibil să nu le permită să efectueze mituirea în forma clasică, respectiv în cea bănească.

La aceasta se mai poate adăuga

faptul că există destule situații în care dacă se recurge la încercarea de mituire în forma clasică, cel cărui îi este adresată propunerea, este posibil să nu fie interesat de așa ceva, sau chiar dacă este interesat, din motive care țin de firească frică de posibilele consecințe ale constatării de către organele judiciare a respectivei fapte, să respingă oferta.

Atunci când se analizează capacitatea de reținere a indivizilor în fața unor tentații, aceasta se va constata că în cazul unor oferte de natura celei ce face obiectul prezentului studiu, este mult redusă, la aceasta contribuind și faptul că în astfel de cazuri, în România, până cu puțin timp în urmă, nu s-au întocmit dosare penale.

În cazul în care fapta se consumă, de cele mai multe ori între corupător și corupt, se creează o stare psihică de complicitate, mult mai puțin întâlnită în cazul formelor consacrate de mituire, iar această stare este de natură să asigure continuarea relației dintre cei doi în vederea satisfacerii intereselor lor ilicite.

Dacă în România problema studierii acestui tip de relații infracționale nu a fost de natură să preocupe prea mult nici pe cercetători, nici pe cei în a căror atribuții de serviciu figurează constatarea și cercetarea infracțiunilor de corupție, în alte state există practică în această problematică.

Cel mai cunoscut caz este al unei tinere chinezoaice condamnată la moarte în Republica Populară China și executată, după ce i s-a documentat faptul că „prin acordarea de favoruri sexuale” a mitui-

it mai mulți oficiali chinezi și în schimbul acestor prestații sexuale, a beneficiat de o ascensiune profesională și socială fulminantă.

La nivel european, în Franța, Tribunalul pentru copii din Sarreguemines a decis că fapta unui jandarm francez de a pretinde și întreține relații sexuale cu o minoră care anterior constatase că a comis o infracțiune, în scopul de a anula actul de constatare, reprezintă faptă de corupție, respectiv, așa cum este încriminată în legislația franceză în forma luării de mită.

În Codul penal francez intrat în vigoare la 01.03.1994 este încriminată infracțiunea de luare de mită a funcționarului, în cuprinsul Capitolului II, Secțiunea a III-a, paragraful 2, art. 432-11.

Conform dispoziției legale menționate este încriminată fapta unei persoane deținătoare a autorității publice sau care exercită un serviciu public ori este investită cu un mandat electiv public de a solicita sau accepta fără drept, direct sau indirect, oferte, promisiuni, daruri, cadouri sau orice alte foloase fie pentru a îndeplini sau a nu îndeplini un act al funcției sale, sau al serviciului, sau al mandatului său, fie pentru a abuza de influența sa reală sau presupusă pentru a obține de la o autoritate sau de la o administrație publică, semne onorifice, posturi, deșezee sau orice altă hotărâre favorabilă.

Codul penal german (STRAFGESETZBUCH) intrat în vigoare la 15 mai 1871 încriminează în capitolul XXIX, intitulat „Infracțiuni de serviciu”, printre altele și fapta de primire de foloase.

Conform acestui text este încrim-

minată fapta funcționarului care pretinde, lasă să i se promită sau acceptă un folos ca recompensă pentru că a îndeplinit un act care intră în atribuțiile sale de serviciu, sau îl va îndeplini în viitor.

În SUA, în Model Penal Code, în art. 240 sunt încriminate faptele de mituire și influență coruptoare, infracțiune de gradul 3, o persoană fiind vinovată de mituire (bribery) dacă oferă, transmite sau este de acord să transmită prin altul ori pretinde, acceptă sau este de acord să accepte prin altul:

- orice beneficiu bănesc ca o răsplată pentru decizia, opinia, recomandarea, votul dat în favoarea unei persoane, sau pentru exercitarea într-un fel sau altul a libertății de decizie funcționar public, ca reprezentant oficial de partid sau alegător;

- orice beneficiu ca o răsplată pentru decizia, votul, recomandarea în favoarea unei persoane sau pentru exercitarea într-un fel sau altul a activității judiciare ;

- orice beneficiu ca o recompensă pentru încălcarea unei obligații legale despre care avea cunoștință, ca funcționar public sau ca reprezentant oficial de partid.

Sub denumirea de „Infracțiuni contra îndatoririlor funcției și profesionale, în Titlul XVIII al Codului penal elvețian, în art. 315 este încriminată corupția pasivă.

Conform dispoziției legale menționate comită această faptă, membrii unei autorități, funcționarii, persoanele chemate să facă dreptate, arbitrii, experții, traducătorii sau interpreții desemnați de autoritate care, pentru a face un act contrar îndatoririlor de serviciu ar fi soli-

citat dinainte, acceptat sau au făcut să li se remită un dar sau orice alt folos la care nu aveau dreptul.

Codul penal al Poloniei adoptat în 1969 în Capitolul XXXII intitulat „Infrațiunile contra activității instituțiilor de stat și obștești”, încriminează în art. 239 și art.240 infrațiunea de luare de mită, aceasta constând în fapta aceluia care în legătură cu îndeplinirea unei funcții publice primește foloase materiale sau personale, ori acceptă promisiunea lor.

În Codul penal al Iugoslaviei, Capitolul XIX art. 179, este încriminată fapta persoanei oficiale care în cadrul împuternicirii sale de serviciu pretinde, primește sau acceptă promisiunea unui dar sau a altui avantaj pentru îndeplinirea unui act la care este obligat în exercitarea atribuțiilor sale de serviciu, sau pentru a nu îndeplini un asemenea act.

Codul penal al Republicii Ungare încriminează în Titlul VII intitulat „Infrațiuni contra purității vieții publice”, în art. 250-252 infrațiunea de luare de mită al cărei conținut legal constă în fapta persoanelor oficiale sau a lucrătorilor ori membrilor unui organ de stat, cooperatist ori ai unei asociații de a solicita sau primi un avantaj, ori în acceptarea promisiunii acestuia, în legătură cu activitatea sa.

Nu în ultimul rând, în art. 2 și art. 3 din Convenția penală privind corupția, semnată de statele membre ale Consiliului Europei la Strasbourg la data de 27 ianuarie 1999, este încriminat faptul de a propune, oferi sau a da, respectiv pe acela de a solicita sau primi, direct sau indirect, orice avantaj ne-

cuvinit, pentru el însuși sau pentru oricine altcineva, sau de a accepta o ofertă sau o promisiune a unui avantaj pentru a efectua sau a se abține de la efectuarea unui act în exercițiul funcțiilor lui, de către un agent public.

Conform art. 1 litera a) din Convenția penală privind corupția, expresia „agent public” este interpretată cu referire la definiția de „funcționar”, „ofițer public”, „primar”, „ministru” sau „judecător” din dreptul național al statului în care persoana în cauză exercită această funcție așa cum este ea aplicată în dreptul său penal.

În conformitate cu definirea dată în același articol la litera b), termenul „judecător” cuprinde membrii procuraturii și persoanele care exercită funcții judiciare.

Având în vedere argumentele expuse, apreciez că din punct de vedere legal, prestațiile sexuale reprezintă obiect al infrațiunilor de luare de mită și respectiv, dare de mită.

**Recenzent: S. DORAȘ,
doctor în drept,
conf. univ., USM**

Bibliografie

1. Convenția penală privind corupția a Consiliului Europei din 27 ianuarie 1999
2. Codul penal al României
3. Codul penal al Republicii Moldova
4. Codul penal francez
5. Codul penal german
6. Model Penal Code
7. Codul penal elvețian
8. Codul penal polonez
9. Codul penal ungar
10. Corupția în dreptul penal român, Editura Atlas Lex, București, 1995.